DISSERTATIO MEDICA

De

SINGULARIBUS,

Qvam
Loco Disputationis Ordinariæ
publicè ventilandam
proponit

D. Gottfried Welsch / Facultat.
Medic. Senior, Pathol. Profesſ. Publ. Major. P.P. Collegii Collegiat. Academ. Decem-Vir, & Reipubl. Patr. Physicus Ordinarius,

RESPONDENTE
M. MICHAELE Ettmüller /
Lipsiensi, Med. Candidat.

ad D. 2. Octobr. M. DC, LXIII.
Horis Locoq; solitis.

LIPSIÆ,
Impensis NICOLAI SCIPIONIS.

JESU JUVA!

SIngulare hactenus in *Praxi Medicâ* fuisse, qvod Morborum, nisi omnium, plerorumqve tamen Curatio, non amplius ex præscriptâ & receptâ *Dogmaticorum Methodo*, sed vel solo, vel maximâ tamen ex parte, *Singularium* ita dictorum usu, â non paucis passim tractaretur, neminem esse, uguror, qvem lateat; Qvod ipsum tamen cum Bonis, Eruditis, ac *ationalib9 Medicis* omnibus, vel ex eo tantùm maximè suspectum vieatur, qvòd *Singularium* ita dictorum *Natura, & agendi*, ac *Operani Vis*, ipsos ut plurimùm non minus Autores, & Inventores non pauos, qvàm alios Eruditos qvosvis, latere penè, persvasum pariter, ac ompertum esset; placuit hâc vice, dum, *Ordinariam* habere *Disputaionem*, Ordinis ratio me jubet, de *Verâ* ac *Genuinâ Singularium Naurâ*, hoc tantùm proferre, qvòd, nisi essentiam, & formalitatem *Ipsoum* planè ac purè exhauriat, Doctioribus tamen aliis, in hanc subjetam materiam penitius inqvirendi, & Publicæ adeò Ægrotantium aluti benè, ac salutariter prospiciendi, ansam præbeat.

Ut autem in *Publici* gratiam, & *Veritatis* studiô, id tantùm dicaur, qvod verum est, faxit *Is*, qvi *ipse Solus est Veritas*!

THESIS I.

Ad Rem ergò accedens circa Etymologiam pluribus non sum olicitus, qvàm qvod dicam, *Singulare*, Vi Nominis, id denotare, vod singulariter inhærere, vel ita inesse alicui dicitur, ut nulli alii ommune sit; atq; adeò in *Foro Medico* id significare videatur, qvod ub specie, vel formâ latentis alicujus inhærentiæ, hoc est, Singulari, c sibi propriâ Vi, Virtute, efficaciâ, & proprietate, aliqvid agat, faciat, efficiat.

THES. II.

Ita, ut inter *Arcana, Secreta, Specifica, & Singularia* dicta (*Panaeas* enim propriè sic dictas cum Dogmaticis planè rideo) qvandam

Differentiæ rationem dare, non sit difficile: Scilicet *Arcanum*, & *Secretum*, propriè loqvendo, *Autorem* præprimis, ac *Inventorem* suum; *Specificum* verò *Partem* in morbis *Affectam*, ipsiusq; *Robur*, præcipu respicere videtur;

THES. III.

Singulare autem describo, *qvod sit Medicamentum, qvod, legitimè adhibitum, Singulari planè Vi, ac proprietate, huic vel illi p. n. Affectui, remederi dicitur.*

THES. IV.

Et qvamvis non ignorem, dari etiam in *Parte Diætetica* plurima, qvæ, præter Alimentosam qvalitatem, Vi propriâ, ac insitâ qvad proprietate, non tantùm huic, vel illi humani corporis parti, præ aliis amica, sed & qvibusdam p. n. Affectibus inimica sint; Cùm tame Vis hæc Alimentis non competat, qvatenus simpliciter alimenta sunt sed qvatenus sunt alimenta Medicamentosa, h. e. qvæ, præter alenc facultatem, de alterandi etiam Virtute aliqvid participant; ideoqv *Singularia* qvævis ad *Fontem Pharmaceuticum* refero.

THES. V.

Medicamentum ergò dicitur, qvia Corpus nostrum, alterando, Statu Præternaturali ad Naturalem reducere aptum est; Et dividitur ut qvævis Medicamenta alia, in *Simplex*, & *Compositum*; *Simplex* est qvod vel planè per se, vel leviter tantùm præparatum, usurpatur *Compositum* verò, qvod cum aliis ingredientibus, vel paucioribus, vel pluribus mixtum, &, lege *Artis*, in hanc, vel illam formam redactum est; Ac qvamvis, & Autoritate aliorum, & Rationibus probare satis possem, *Simplicia* tantùm Vera esse, & dici *Singularia*, nihilominus tamen de *Compositis* impræsentiarum solùm sermo est, partim, qvia de *Simplicibus* nullum est dubium, partim verò, qvia *Moderna Singularia* ut plurimùm Omnia sunt *Composita*.

THES. VI.

Nec latere oportet, esse non pauca *Externa* (Topica, vel Localia dicta) qvæ & ipsa, in Morborum Curatione, suâ proprietate, ac singulari Virtute non carent, ea propterea planè excipere qvidem nolo; hæc tamen, qvæ impræsentiarum de *Singularibus* dicentur, de *Internis* præcipuè intelligo;

THES. VII.

Porrò autem, cùm interna Medicamentorum *Singularium* forma, à qua *Ipsorum* promanare debet *Operationis Singularitas*, non in *Primarum*, nec *secundarum qvalitatum mixturâ*, sed in *singulari ac peculiari* quadam *vi*, ac *proprietate*, qvæ propterea *Singularis* vocatur, consistere dicatur; Nodum in Scirpo quærere, non videbor, si in *Singularis* istius *virtutis*, & *Efficaciæ Ideam*, *Naturam*, ac *Rationem* inquiram accuratius; Soli enim, & hâc in parte Experientiæ (quæ *fallax*) fidem habere, periculosum; Experientiæ verò *Rationem* conjugem addere, tutius, &, quemadmodum illud *Empirici*, ita hoc *Rationalis* Medici, nota est; *Hipp. Sect. 1. Aph. 1.*

THES. VIII.

Quod ut fiat, genuinam *Singularis* istius *Virtutis* Rationem ex reliquis, in Descriptione *Singularium*, allatis Verbis, depromere fas est. Dicitur enim, *Singulare* esse *Medicamentum*, quod *singulari Vi*, *ac proprietate*, *huic*, *vel illi remederi dicitur*, *p. n. Affectui*; Jam ergò cùm p.n. Affectus (πάθος Græcis, vel πάθημα) in genere *Res p. n.* Omnes (καλῦσι τε παθήματα πάντες οἱ ἕλληνες, ὅσα παρὰ Φύσιν ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν γίνεται) denotet, & *Morbum*, *ejusq; Causam*, & *Symptoma* respiciat: manifestum esse, existimo, *Singulare* quodlibet, suâ *singulari Vi*, & *proprietate*, vel *Morbo* solùm, vel ejus *Causæ*, vel *Symptomati*, *distinctim*; vel *omnibus* insimul, & *conjunctim*, remederi debere. *Galen. Com. 1. in libr. 1. Epidem.*

THES. IX.

Cùm enim *Medendi Methodus*, à qua *Methodici* & *Rationales* dicuntur *Medici* ab *Empiricis*, & *Agyrtis* quibusvis distincti, in primo statim cujusvis Curationis accessu, communi Lege, & Regulâ illud, *qvod p.n* in Corpore humano *est*, *tollendum* esse, præcipiat, præter *Morbum* verò, *Morbiq; Causam*, ac *Symptoma*, nihil detur, quod *p. n.* in humano corpore & fieri, & generari, vel colligi, vel retineri, vel ab extra ipsi accidere possit; constat sanè, ad hæc ipsa quodlibet *Singulare* restringi debere.

THES. X.

Jam verò, si omnia, & *Morborum* pariter, ac eorundem *Causarum*, & *Symptomatum* intuear *Genera*, accuratæq; ipsorum cognitioni, Veram, ac *Rationalem* adjungam *Medendi Methodum*, Remediaq; o-

mnia, per *Indicationes*, tanquam certa, ac unica *Methodi instrumenta*, indicata, atq; inventa, Rationali lance expendam, Autoritate omnium Methodicorum Practicorum manifestum esse, experior, ex Classe Rerum p.n. nullam planè esse, cui *Ars* nostra ex Lege *Methodi*, suum non destinaverit, ac surrogaverit competens, & indicatum Auxilium, & Remedium.

THES. XI.

Sic (sed breviter) *Morbis Intemperiei* sua satisfaciunt *Alterantia*; *Morbis totius Substantiæ* dictis *Bezoardica*, & *Alexipharmaca*; *Morbis Conformationis*, & quidem, qui præsentem præprimis scopum respiciunt, *Obstructionibus* puta, *Digestiva, Aperientia, & Præparantia*; *Duritiei, emollientia*; *Mollitiei, indurantia*; *Tensioni, relaxantia* &c. *Morbis Solutæ Unitatis, Maturantia, Sarcotica, Glutinantia, cicatricem Inducentia &c.*

THES. XII.

Morborum causas, pro *Indicantium* ratione, & diversitate, removere satagit *Methodus*, per *Vomitoria, Purgantia, Diaphoretica, Diuretica, Sternutatoria, Expectorantia* &c. Utpote quibus auxiliis *causam Morbificam*, per Vias nostri Corporis publicas, & privatas, exturbare, & removere *Ars* docuit.

THES. XIII.

Symptoma tandem omne, ut notum est, vel, curatô Morbô sponte remittit; vel, si *Morbi*, aut *Causæ* morbificæ, *naturam* induat, nec ipsum suis competentibus destituitur Remediis.

THES. XIV.

Quæ ipsa dum perpendo, insimulq; considero, quod *Medicorum* nullus, qui *Methodicè*, in Morborum Curatione, procedere nititur, quicquam Ægrotantibus suis tutò ac rationaliter ordinare, vel præscribere possit, nisi, quod ab *Indicante* aliquo, Lege *Methodi*, indicatum, & à *Ratione* & *Experientiâ* approbatum sit; dubius hæreo, quodnam *Singularium* dictorum sit *Indicans*? ita, ut primo hocce intuitu ipsa *Singularium* existentia valdè habeatur dubia.

Galen. l. 2. Meth. Med.

THES. XV.

Facilè equidem recordor; Amplissima ista *Mineralium, Vegetabilium*, & *Animalium* Regna, insignem *materiæ Medicæ* suppeditare nobis copiam, in eâq; plurima suggerere *Medicamenta*, quæ, præterquam

quàm quòd, vel *alterandi*, vel *aperiendi*, vel *purgandi* Vim &c. in *Toto* obtineant, peculiari insuper Ratione, ac insitâ quâdam proprietate, huic vel illi corporis humani *Parti* amica magis, ac familiaria sint, quàm aliis, & propterea etiam *Appropriata* vocari assolent; quâ ratione *Cephalica*, *Capiti*; *Thoratica*, *Pulmonibus*, & *Pectori*; *Cordialia*, *Cordi*; *Epatica*, *Epati*; *Splenetica*, *Lieni*; *Stomachica*, *Ventriculo*; *Hysterica*, *Utero* &c. familiaria, amica, & *Appropriata* dicuntur.

THES. XVI.

Nec latet, dari in specie inter *Corroborantia* Medicamenta, quæ & ipsa peculiari proprietate, hanc vel illam *Partem Nobilem* respicere magis, magisq; reficere solent, quæ proinde, propriè loquendo, *Specifica*, & cum adjectione, *Cordialia*, *Cephalica*, *Stomachica* &c. dicuntur; item inter *Purgantia*, quæ omnes quidem humores movent, alia tamen in specie *Bilem*, alia *Pituitam*, *Melancholiam* alia, alia *Serosos humores* evacuare dicuntur, & propterea *electivè Purgantia* vocantur; quæ tamen omnia, in Methodicâ Morborum Curatione, sua habent *Indicantia*.

THES. XVII.

An verò *Appropriata* hæcce nostra (*Veteribus* etiam non incognita) sive sint *Alterantia*, sive *Specifica Confortantia*, sive *electivè Purgantia*; Et Modernorum *Singularia* dicta, unum, idemque sint? Non immeritò quæritur; utpote in quo ipso, totius controversiæ status consistere videtur.

THES. XVIII.

Sunt autem omninò Unum, & Idem; Vel non sunt; Si sunt unum, & idem, cur præter necessitatem multiplicantur, cur confunduntur *Artis Termini*? Si non sunt Unum, & Idem, nec eadem etiam utrorumq; erit Virtus, Vis, & Operatio; & consequenter *Singularia* dicta, nec *Alterando*, nec *Evacuando*, & *causam Morbi removendo*, nec *confortando*, sed *aliâ quâvis*, *ac Singulari planè*, & *occultâ ratione*, suam operationem exserere, morbosq; per quoddam, quasi τὸ θεῖον depellere, dicendum est;

THES. XIX.

Ut res clarior fiat, pono casum: Petrus & Johannes, Adolescentes biliosi, corripiuntur Febre Tertianâ Intermittente, & restituitur uterque; Illius Curationem suscepit quidam *Titius*, *Hippocraticis*, &

Gale-

Galenicis fundamentis nixus: Hujus verò quidam *Sempronius*, merâ *Singularium fiduciâ* fretus; Patientes restituti quærunt singuli à suo Medico rationem Curandi, ac Methodum; *Titius* respondet; Ego, cum animadverterem, adesse Febrem, eamq; Tertianam Intermittentem, *Lege Methodi Medendi* formavi meas *Indicationes*; *Febris* autem, ut intemperies calida cordis, & totius corporis, indicavit mihi *Alterantia*, eaq; *Refrigerantia*; Febris verò *causa*, humor scilicet Biliosus putrescens, remotionem sui, per *evacuantia*; Utriq; ergò *Indicationi* satisfacturus, diætâ præscriptâ, ex fonte Pharmaceutico, & Chirurgico, convenientia desumsi Remedia; *Intemperiem* alteravi refrigerantibus, iisq; appropriatis, & præsertim Epaticis &c. *Humorem biliosum* peccantem ἄνω, per vomitum, convenientibus Emeticis; κάτω, per alvum, & quidem per ἐπίκρασιν, & diebus intermittentibus, Cholagogis, electivè purgavi; secavi venam; reliquias, prout naturæ tulit motus, per urinam, diureticis, vel per habitum Corporis, benignis discussi diaphoreticis; Febrilium non minus, si quæ intereà urgere vidi, Symptomatum rationem habui sedulò; viresque, pro rei necessitate, & urgentiâ, corroborare pariter allaboravi; & hâc ratione remiserunt Paroxysmi, cessavit febris ipsa, & cum ea omnia Symptomata; atque ita integrè restitutus est meus Patiens.

Sempronius contrà respondet: Ego Hippocraticas, & Galenicas istas ambages non curo; sed longè breviori, ægrotantibusque grata magis, ac jucunda via, procedere soleo; quapropter febricitanti meo, ex *Singularibus* meis, *Antifebrile* meum misi, illudq; paulò antè instantem Paroxysmum, in *aqvâ meâ febrifugâ*, exhibere jussi; quo *Singulari* meo ter assumto, perfectè curatus est meus febricitans.

THES. XX.

Jam si utriusque Curationis ratio, & relatio à *Collegio*, vel *Facultate* quadam *Medicâ*, Collegialiter, & *ex Artis fundamentis*, & *absq; omni affectu* examinari deberet, non aliam sanè expectarem sententiam, quàm quòd *Prioris* Curatio fuerit conveniens, vera, & Methodica; *Posterioris* verò inconveniens, suspecta, & Empirica; *Ille* enim Curationem suam, lege *Artis*, suscipiebat, nihilque nisi quod per *Indicantia*, pro Febris, ipsiusq; Causæ remotione indicatum erat, ἐυμεθόδως ordinabat; *Hic* verò, missa omni Methodô, missis indicationibus, solo suo *Singulari Antifebrili*, se febrem curasse, jactitat.

THES. XXI.

Si quæret rationem hujus Sententiæ *à Facultate Medicâ Sempronius*; ita forsitan ipsi respondebitur: *Qvæcunq; febris curatio non est conveniens veræ medendi Methodo, illa falsa, mala, suspecta, Empirica, & periculosa est; Sed tua Curatio, dum Johannem febre tertianâ laborantem solo tuo Singulari Antifebrili curâsse jactitas, non est conveniens veræ medendi Methodo; Ergò.*

THES. XXII.

Veritas *Majoris* non tantùm tot Seculorum experienaiâ, sed & Autoritate Principum Medicorum nititur; *Oportet* enim, inqvit *Hippocrates, se ipsum præstare opportuna facientem* (hoc est, *Methodicè* procedere;) & *scire oportet Medicum, opponere se contrarium instantibus, & Morbis, & Naturis, & Ætatibus, & Temporibus, & distenta solvere, & soluta distendere; sic enim vel maximè morbum sedaverit; & mihi sanè* (pergit Venerandus *Senex hoc ipsum* (scilicet si fit, quod ex *Arte, & Methodi* Lege fieri debet) *Sanatio esse videtur*; *Medendi* autem *Methodus partium* Medicinæ *omnium, ut ordine postrema, sic certè fine, & effectu longè utilissima, ac veluti reliqvarum omnium finis est*; *Methodus* autem *est via qvædam universalis, qvæ omnium particularium communis sit; finis verò ipsius est, cujusq; morbi invenire Remedia.* *Sect.1.Aph.1.* *libr. de Natur. human.* *Galen. libr. Introduct.* *lib.4.Meth. Med.* *libr.2.Meth. Med.*

THES. XXIII.

Minorem jam olim *Galenus* probâsse legitur, dum ait: *Methodus qvædam privata est sanandi, in singulis morbis, commune tamen in omnibus genus unum est; Auspicari namq; perpetuò oportet* (arrige aures Pamphile! *perpetuò oportet*, inqvit *Galenus*) *ab Indicatione, qvæ ab Affectu, cui mederi paramus, accipitur; æstimare verò, ac discernere* (scilicet *perpetuò oportet*) *an causa, qvæ affectum excitavit, jam desierit, an nunc qvoq; ipsum tum augeat, tum faciat.* *lib.4. Meth. Med.*

THES. XXIV.

Jam demonstret, qvæso, *Sempronius*, suam *Methodum*, ostendat suam *Indicationem* ab *Indicante* desumtam; proferat quoddam *Indicans*, à quo suum *Singulare* indicatum fuerit; Si enim *Indicationem*, ex *Galeni* præcepto, & ipsius Rationis, & Experientiæ dictamine, ab *Affectu*, vel *Morbo*, ipsiusque *Causâ* accipere oportet, *Singulare* hocce, aut *febrem* ipsam, aut ejus *causam* respexisse, necesse est; Qvod

autem neque hanc, neque illam respexerit, manifestum est; non *Febrem*, quia *Febris*, ut *Febris*, quippe cujus natura, & formalis ratio, in Caloris Nativi à statu naturali recessu, & incendio, consistit, *Alterantia contraria*, hoc est, *Refrigerantia* indicat; non *Causam febris*, humorem scilicet biliosum peccantem, quia hæc ipsa, remotionem sui per manifestas *evacuationes*, indicat; Neuter autem horum effectuum de *Singulari* isto *Antifebrili* prædicari potest, nec debet; alias enim *Singulare* non esset; ita ut fateri tandem cogatur *Sempronius*, aut ipsum *Singulare* ipsius, vel alterando, vel causam removendo, febrem extinxisse; aut alia insuper, pro febris curatione, fuisse adhibita convenientia Remedia; aut, ut *Galeni* se submittat sententiæ, opus habet; Si fatetur *prius*, propriam fatetur turpitudinem; dum, quod *Medicis* omnibus notum, & commune est, ille pro *Singulari* jactitat; quod candido *Titio*, in curatione febricitantis Petri *Appropriatum* fuit *Alterans*, vel *electivè Purgans*, *Diaphoreticum*, *Diureticum*, *Confortans*, &c. id glorioso militi statim debet esse *Singulare*, cùm tamen Singularis, vel singularitatis vix hilum in se contineat, atque adeò plus sit in titulo, & inscriptione, quàm in chartâ, vel pyxide; Si fatetur *posterius*, fraudulenter egit, & procul dubio plus sibi, suoque *Singulari* tribuit, quàm tribuere, vel deberet, vel fas esset; Si enim alia, & præsertim, quæ *febrem*, febrisq; *causam* respexerunt, adhibuit Remedia, quô, quæso, rationis oculo videre, & cognoscere potuit, an ex *Singularis* ita dicti, an verò reliquorum potius convenientium usu, Dominus Johannes restitutus fuerit; Si verò neutrum fateatur, ex *Galeni* sententiâ, *Temerarius* est, utpote, qui nullâ utitur *Methodo*, sed soli vel fortunæ, vel temeritati sese, suosque ægrotantes, committit, & qui nec sibi ipsi, nec aliis, rationem Singularitatis sui *Singularis Antifebrilis* reddere potest; *Methodo* enim *invenire* (curationem) inquit *Galenus*, *opponitur ei, quod est, fortuitò, temereq; invenire*.

lib. 1. Meth. Med.

THES. XXV.

Sed ad Rhombum redire, ac perpendere tandem, oportet, quænam *Singularium* ita dictorum *Vera* ac genuina *Natura* sit; quæstionem autem; *An sit*, ne id, quod hactenus tot *Excellentissimorum Virorum* fide, & experientiâ comprobatum esse, constat, in dubium (quod absit!) vocâsse videar, missam planè facio; atque adeò, de vera *Singularium* ita dictorum existentia, ipse nec dubito, nec dubitare de-

beo,

beo, multò minus *Verorum Singularium Autoribus*, *& Inventoribus*, quicquam sive honoris, sive famæ, & laudis, detrahere, sed potius labores, & merita ipsorum hâc in parte, honorificè deprædicare, ac recommendare gestio.

THES. XXVI.

Genuinam verò *Singularitatis* istius naturam, ac quidditatem penitiùs investigans, ea, quæ hâc de re supra pro fundamento habui, hîc ut repetantur, necesse esse, existimo; scilicet quodlibet *Singulare*, vel *Morbum*, vel *Morbi Causam*, vel *Symptoma*, absolutè respicere; cùm ipsius Rationis consensu, & *Galeni* Autoritate, *præter hæc tria nihil aliud sit* (in humano Corpore) *quod curetur* (vel curari possit ac dicatur) *Medicis*. *Thesi 9.* *libr. 1. Meth. Med.*

THES. XXVII.

QVÔ positô, vera *Singularium* Requisita adinvenire, dextrèque explicare, instituti equidem fert ratio, sed hoc opus hîc labor est! Ut tamen expediam, quod expediendum est, sic tandem de *Veris Singularibus* sentiendum esse, existimo; nimirum *Veri*, *sinceri*, *genuini* & *infucati Singularis* qualitates, conditiones, & Requisita hæc sunt: 1. *ut Autor*, *& Inventor Ipsius sit eruditus*, *& Rationalis* Medicus, *ac exercitatus Practicus*. 2. *Ut soli Autori singulare*, *& notum sit*. 3. *Ut singularem, sibiq; propriam, ac nullis aliis* Medicamentis *communem passim, agendi vim, ac rationem obtineat*. 4. *Ut Singularium quodlibet, Lege* Methodi, *suum agnoscat Indicans*. 5. *Ut dextrè, legitimè*, *& convenienter adhibeatur*, *&* 6. *Ut usum Ipsius singularis non minus, ac certus seqvatur Effectus*, *& Operatio*.

THES. XXVIII.

Omnino autem oportet, ut *Autor*, & *Inventor* cujuslibet veri *Singularis*, Eruditus, & Rationalis *Medicus*, ac exercitatus *Practicus* sit; *Medicamenta* enim *Medicorum* sunt *Instrumenta*, & legitimè non inveniuntur, nisi ab *Artifice Medico*: Hæc autem *Tria* Veri, ac *Boni Medici notæ*, ac *Characteres* sunt; *Eruditio* scilicet, quæ *Rerum Medicinalium* præsupponit *notitiam*; *Ratio*, quæ *legitiam* docet *Medendi* viam, ac *Methodum*; *& Praxis*, quæ rationi adjungit experientiam.

THES. XXIX.

Sic *Singulare* soli etiam *Autori* & *Inventori* Ipsius singulare, ac

notum sit, necesse est, aliàs esset contra naturam *Singularis*; quod enim pluribus notum, ac commune est, qua ratione Uni soli potest esse, vel dici, *Singulare*?

THES. XXX.

Singularem porrò, sibique propriam, ac nullis aliis Medicamentis communem passim agendi Vim, ac Rationem *Singulare* oportet, ut habeat; Si enim eodem planè modò, eademq; ratione, vel alterat, vel catholicè evacuat, vel electivè purgat, vel vomitum excitat &c. vel viscera, & Partes Nobiles specificè confortat, ac vel Appropriatum, & specificum est Cordiale, Cephalicum, Epaticum, Splenеticum, Stomachale, qua Centum alia suam operationem in Corpore humano habere, per tot secula, à sexcentis *Medicorum* millibus observata fuerunt, & approbata; qua, quæso, ratione jamdum uni soli *Singulare* esse poterit?

THES. XXXI.

Præterea quoque opus est, ut *Singularium* quodlibet, lege Methodi, suum agnoscat *Indicans*, cùm enim *omnis Medendi Methodus per Indicationem fieri*, dicatur, quælibet autem *Indicatio* à suo *Indicante* proveniat, nullum proindè *Singulare*, Rationaliter quidem medendo, exhiberi poterit, nisi quod à suo *Indicante* indicatum fuerit. Si enim nullum adsit *Indicans, seu agens aliqvod in corpore humano præsens, qvod* Singulare, *ut* Singulare, *Auxilii loco indicet, & indicatum* Singulare *ad sese dirigendum esse monstret*, cui, quæso, fini, rationaliter adhiberentur *Singularia*? Non video.

Galen. lib. 2. Meth. Med.

Senner. Inst. lib. 5. Part. 2. Sect. 1. cap. 2.

THES. XXXII.

Quod si autem à suo *Indicante* indicatum jam sit *Singulare*, oportet ulterius, ut & ipsum dextrè legitimè, & convenienter usurpetur, & exhibeatur; hoc est, si universalia, &, quæ, lege *Methodi*, præmittenda erant, præmissa fuerint, exhibere tandem *Singulare* opportunum est.

THES. XXXIII.

Atque ita ex quadam quasi necessitate requiri tandem videtur, ut cujuslibet *Singularis* usum singularis etiam sequatur effectus, & operatio; Singularitas enim, quæ de *Singularibus* dictis prædicatur, non *Autorem* tantùm, cui singularia, & familiaria sunt, sed *effectûs*, & *operationis* imprimis *singularitatem*, respiciat, atque includat, necesse est;

est; Nisi enim ex occulta quadam vi, ac singulari proprietate singulis *Singularibus* singularis inesset agendi potentia, quæ, post legitimum, & convenientem ipsius usum, singularem etiam planè, sibique proprium, ac nullis aliis Medicamentis familiarem, vel communem Effectum, & operationem certò, ac manifestè producat, non video sanè, in quo differant, vel differre possint *Singularia*, ab *Appropriatis* vulgaribus, & Medicamentis aliis, utpote qvorum usum, idem seqvitur effectus, eademqve operatio.

Thes. XXXIV.

Sed dum hæc dixisse satago, per transennam qvasi non paucas video objectiones, & instantias, qvibus ea, qvæ de *Singularium* dictorum *Reqvisitis* hactenus relata sunt, impugnandi non parùm, nisi planè subvertendi, animus est: *Sic* enim *magnum existimatur postulatum* nullum esse, nec dici debere *Singulare*, nisi cujus *Autor* sit aliqvis *Medicus*; qvasi verò [ut audio) soli tantùm *Medico* Medicamenta, & *Singularia* invenire competat, & concessum sit; Cùm tamen Experientia, & qvotidianus rerum usus testentur, esse inter *Magnates* pariter, ac cujuslibet conditionis alios, non paucos, qvi & ipsi, etiamsi *Medici ex professo* non sint, egregia nihilominus *Experimenta* ac *Singularia*, & habeant, & præparare, ac componere sciant, ac soleant; *Item* præparationes, labores, & processus (in Chymicis præsertim) esse diversos; & qvamvis hoc, vel illud Medicamentum, notum alias, omnibusqve cognitum sit, singulari tamen artificio, singulariqve processu, & labore ab hoc, vel illo, sive ratione Coloris, Saporis, Odoris, Jucundius; Sive, dosis ratione, Gratius; sive, ratione Operationis, reddi *Tutius*; *Sic* haberi, ajunt, *Singularia*, qvæ, cùm alia adhibita Medicamenta qvam plurima, nihil planè in hujus, vel illius Morbi Curatione, efficere potuerunt, ægrotantes vel *sola* felicissimè restituisse, dicuntur; *sic*, dicunt occasione istorum *Singularium*, *Chymia* magis, magisqve excolitur; multisqve proinde, Naturæ Arcana, & penetralia intimius scrutandi, ansa suppeditatur, & occasio; *sic*, ferunt, magnam esse simplicitatē, rationē singularitatis à *Singularium* Inventoribus qværere, qva hoc, vel illud *Singulare*, huic, vel illi p. n. affectui remederi dicatur; cùm propterea sit, & dicatur *Singulare*, qvod Virtus, & Operatio ipsius nemini, qvàm soli *Autori* no-

ta, & singularis esse debeat; *sic*, perhibent, non esse necessarium, ut *Singulare* indicetur ab *Indicante generali*; Et tandem somniant, qvosdam propterea tantum sinistrè sentire de *Arcanis*, & *Singularibus*, qvod vel *Chymiam* ipsi non exerceant, vel eandem planè non intelligant; & qvæ sunt alia.

Thes. XXXV.

Verùm enim verò, etsi toti constet Orbi, esse inter *Magnates* pariter, ac cujuslibet conditionis alios, non paucos, qvi & ipsi, etiamsi *ex professò Medici* non sint, egregia nihilominus Experimenta, ac *Singularia*, & habeant, & præparare, ac componere, & sciant, & soleant; Certò tamen est certiùs, illa Experimenta, & *Singularia* omnia, cujuscunqve etiam sint formæ, virtutis, & operationis, *Medicos* tanqvam *primos Autores* solos, ac semper agnoscere, & *originaliter* provenire à *Medicis*, ac per tertium, vel qvartum, vel plures, aliis esse communicata; Constat enim, & palàm est omnibus, ipsis etiam *Magnatum* Laboratoriis, vel *Medicos* præesse, ut laborū *Directores*, vel ipsis *Laborantes* dictos substitui: *Hos* autē, utpote, qvi *Medicorū* ministri sunt, qvicqvid boni, qvicqvid solidi sciant, & sapidi primariò habere à *Medicis*; Et positò esse qvosdā, qvi, & si *Medici* non sint, vera tamen, & approbata (ab aliis puta communicata) *Singularia* habeant, legitimū tamen eorundem usum ignorant, qvia *Artis* ignari sunt; & conseqventer eadem facilitate, ex ignorantia, lædere, ac interficere possunt, qvâ, ex temeritate, juvare, ac sanare audent. Qvod cum sit extra omnem contoversiam, firmissimo stare talo, existimo, *Autorem cujuslibet veri singularis, Primarium, & Verum, semper esse Medicum*; Hujus enim Professio est, scire qvalitates, & Virtutes Simplicium; ex iisdem Artis Pharmaceuticæ ope, dispensare, & ordinare Composita; scire Morbos, eorumqve Causas, & Symptomata, Scire Medendi Methodum, & in cujuslibet morbi curatione Indicantia, Coindicantia, Permittentia, prohibentia, Contraindicantia, & alia, qvæ ad prudentiam Boni *Medici* spectant, diligenter prudenter ac circumspectè attendere; unde, qvâ ratione qvisqvam alius, qvi à pueris, & ex professò, hæc omnia non didicit, sed nescit planè & ignorat, *Singularia* invenire, eademqꝫ ægrotantibus salutariter exhibere, valeat, judicet qvilibet, qvi candidus est. Bonis intereà *Medicis* circa hanc objectionem non

inju-

injusta suboritur indignatio, qvòd scilicet *Chymicorum* non pauci, illiteratos ut plurimùm qvosvis, Idiotas, rudesqve non rarò Asinos, in sua passim excipiant Laboratoria, ipsisqve processûs, & labores suos concredant, alios verò, &, qvi sunt de communi studio, vel rarò, vel non, nisi ad vulgarium præparationem admittant; hinc enim pleræqve illæ lacrymæ! hinc fit, ut incomtum illud vulgus, utpote, penes qvod nulla planè est alia rerum Medicinalium cognitio, qvicqvid præparari videat, *Secretum* esse, *Singulare* esse, credat; ipsumqve tandem hâc, qvâ ducitur, phantasiâ, persvasum, abeat; *Singularia* jactitet; *Magnates*, & *Curiosos* qvosvis adeat; miracula prætendat, & nescio qvid; qværis successum rei, & eventum? Fallunt, decipiunt, defraudant utplurimùm, egregiè, speciosè, & singulariter; hoc tamen, ut verum & approbatum *Singulare* semper habent, & possident, qvòd, qvi decepti ab aliis sunt, taceant, nil dicant aliis, sed, qvod decepti sint, sibi tantùm, & pro *Singulari*, ac in secreto habeant; sed habeant!

THES. XXXVI.

Medicamentorum porrò præparationes, Labores, & processûs esse diversos, non nego; qvod autem sola præparationis diversitas, & singularitas *Singulare* statim dictum, & novum Medicamentum efficiat, omninò nego; cùm enim *faciliùs* sit, *inventa corrigere*, *qvàm nova invenire*, non video, cur sola præparationis correctio debeat statim esse, & dici novi medicamenti, vel *Singularis* inventio; Præsertim, cùm tantùm absit, ut hæc sola *Singularis* dictinaturam exhauriat, ut potius omnibus in universum *Medicis* communis esse soleat; qvot enim capita, tot sensus; &, qvi nostris, qvæ hâcce Seculi felicitate prostant, Officinalibus, vel addere qvicqvam, vel detrahere, vel qvovis modo, si ex arrogantiæ stimulo velit, corrigere eadem nesciat, qvid tandem ille sciat, qvid sapiat, ipse nescio; hoc verò scio, & fateor, qvod si Eruditus *Medicus*, & Exercitatus *Practicus*, ex multo rerum usu, qvicqvam habeat, qvod circà hoc vel illud Officinale, ipsiusqve uel ingredientia, vel præparandi Rationem, vel commodum utendi modum, *in salutem ægrotantis proximi*, notari possit, dicere illud, notare, & corrigere, conscientiæ juxtà, qvàm officii ratione, teneatur.

THES. XXXVII.

Hæc autem Remedia, qvæ, cùm alia legitimè adhibita Medicamenta qvàm plurima nihil planè, ut ajunt, in hujus, vel illius morbi curatione, efficere potuerunt, ægrotantes *solâ* restituisse dicuntur hæc, inqvam, laudarem; hæc magni facerem; hæc pro verè *Singularibus* omninò habenda esse, censerem; nisi istud me moveret, qvò restituisse *dicantur*; qvæ ex præconcepta qvadam opinione, affectu & confidentia, ita esse creduntur, vera tamen non sint, difficilè proindè hoc ipsum qvoqve æstimarem Judicium; hoc enim illorum, qvi *Singularia* crepant, ut plurimùm est PROPRIUM, ut, cùm su ducantur opinione, qvemcunqve bonum Curationis eventum, & ei fectum, solis suis adscribant Singularibus; de qvo tamen sub judice lis est.

THES. XXXVIII.

Præterea qvòd occasione *Singularium* dictorum *Chymia* magis magisqꝫ excolatur, multisqve proinde Naturæ Arcana, & Penetralia intimius scrutandi, ansa suppeditetur, id, cæteris qvidem paribus, facilè largior; Fuerunt enim, & jam dum sunt plurimi, qvi, cùm persvasum sibi haberent, Hunc, vel Illum, occasione hujus, vel illius *Singularis* dicti, in summam, apud ægrotantes, & qvosvis Alios, venisse gratiam, & existimationem, & ipsi strenuam *Chymiæ* navare operam cœperunt, & eo qvidem successu, ut, non sine insigni *Reipublicæ Medicæ* incrementô juxtà, qvàm publica multorum ægrotantium salute tot Medicamenta componendi, composita corrigendi, augendi, meliorandi, & rectificandi vias, totqꝫ egregios Procesſûs ingeniosè satis invenirent, studiosamqve juventutem in Academiis hac in Artis parte informare, atqve adeò Bono Publico optimè consulere allaborarent; Ast verò, qvot pessimos *Abusus* hujus Artis intereà produxerunt abortûs, experimur qvotidiè; vix enim vigesimum invenies, qvi talentum suum *Bono* mancipet *Publico*; Omnes qvidem, sub speciosi *Chymiæ* excolendæ prætextu, *Publico* aureos pollicentur Montes, pauci verò Singularis qvicqvam præstant, & si qvid præstant, sibi servant, adeoqꝫ non *Publicum*, sed Privatum qværunt commodum. Omnes *Chymiam* deprædicant, & *Chymicos* se esse jactitant, cùm tamen *Nobilissimam Artem*, laboribus suis potius prostituant, ac vix umbram

bram, nec dicam Characterem (qvos Excellentissimus *Rolfinckius* recenset) vel notam Veri *Chymici* præ se ferre videntur; Et hinc evenit, ut sordidus tandem Agyrta, & Circumforaneus qvilibet, *Chymiam* eructet, *&* *Singularia* exclamitet; ô mores! ô tempora! *libr.1.Chym. in Art. form. redact. cap. 3. & 4.*

THES. XXXIX.

Magnam autem esse simplicitatem, Rationem singularitatis qværere, qvâ hoc, vel illud *Singulare*, huic, vel illi p. n. affectui remederi dicitur, vix concedet, cui stat Ratio; *Rationalis* enim *Medicus*, qvicqvid agit, ejusdem rationem reddere tenetur, si fundamentalis est; & posito, esse *Medicum*, qvi uno, vel altero *Singulari* hunc, vel illum curavit affectum, nihilominus tamen operationis rationem reddere potest, absqve omni præjudicio, etiamsi *Singulare* ipsum nec dicat, nec revelet; ità, ut, qvibus, rationem Singularitatis qværere, sit *simplicitas*, illorum *Singularia* videantur esse figmentum, & *Vanitas*.

THES. XL.

Omninò verò necessarium est, ut *Singulare* qvodlibet à suo *Indicante speciali* indicetur; scilicet, si illud à *Rationali*, & *Methodico* adhibeatur *Medico*; *Methodicus* enim *Medicus*, in Morborum Curatione, non acqviescit in *Indicantis generalis* apprehensione, sed, ex *Medendi Methodo*, *specialia* insuper qværit *Indicantia*, utpote, qvæ Curationem propius respiciunt, & ipsa Auxilia, & Curandi Media, digito qvasi monstrant, ac indicant; qvorum materiam tandem facilè invenire poterit, qvi peritus in *Arte*, & exercitatus est.

THES. XLI.

Et tandem merum esse somnium, fateor, dum dicunt, eos tantùm sinistrè sentire de Arcanis, & *Singularibus*, qvi vel *Chymiam* Ipsi non exerceant, vel Eandem planè non intelligant; Sicut enim aliàs, *ab Esse, ad Posse, non datur conseqventia*; Sic falsissimum, & absurdum planè est, dicere: Hic *Chymiam Ipse* non exercet, E. *Chymiam* non intelligit; Sic qvale absurdum esset, si dicerem: Hic *Medicus* cadavera *Ipse* non dissecat, E. *Anatomiam* ignorat; Hic venam *Ipse* non secat; luxata *Ipse* non reponit ossa; vulnera, & ulcera *Ipse* non tractat &c. E. *Chyrurgiam* non intelligit; & sic deinceps; Cùm enim, ex tripode

dixisse *Hippocratem*, visum fuerit *Veteribus*, qvod *vita brevis*, *Ars* verò *longa* sit, prudenti juxtà consilio, qvàm summo *Posteritatis* commodo, *Artem Medicam* in *Partes Principes*, & *Ministras* dictas, dividere, decretum, & statutum est; Eum qvidem in finem, ut, cùm *vitæ* nostræ *Brevitas*, in comparatione, & proportione ad *Artis longitudinem*, & ingentem *Rerum* discendarum, ac tractandarum *copiam*, vix sufficere valeat, sint, qvi ex professo, qvod dicitur, *Principes Artis Partes* tractare, suscipiant, & *Medici* dicantur; & sint, qvi *Ministras* & ipsi ex professo exerceant, & expediant, & *Pharmacopœi* ac *Chyrurgi* vocentur; Ità, ut *utriq;* *unam*, qvasi constituant *Oeconomiam Medicam*; illi qvidem, qvi *Directorium* habeant in omnibus; hi verò, qvi obseqviosum Illis præstent *Ministerium*; qvòd si jam utriqve, & *Dominus*, & *Ministri* suo fungantur officio, benè agitur, & ægrotantium saluti salutariter prospicitur; Sin secus, malè; Præsertim, si invertatur ordo, &, qvi debuisset esse *Dominus*, incipit esse *Minister*; & vice versâ.

Porrò autem absurditas dicta, vel ex eo etiam probari videtur, qvod propositio hæc: *Chymicus Singularia* præparat, non sit convertibilis; ità ut dicere possem; *Chymicus* præparat *Singularia*; Ergò, qvi *Singularia* præparat, est *Chymicus*; alias enim Circumforaneus qvilibet, *Singularia* jactitans, esset *Chymicus*; qvod tamen de Tanta, tamqve Excellenti *Arte*, utpote *qvæ cùm ad* Utilitatem, *tùm etiam ad splendorem, ac Amplitudinem Reipublicæ Medicæ multum conferre videtur*, dicere, Religio sit! Absurdè ergò sentiunt, qvi ita statuunt: falsò sibi persvadentes, neminem esse, vel posse esse *Bonum Medicum* nisi, qvi Ipse *Chymiam* ex professô exerceat; Cùm enim *Chymiam* utpote, qvæ est Pars Pharmaceuticæ, *& à qvâ in hunc usq; diem separari meritò nec potest, nec debet*, exercere, non essentialiter pertineat ad *Medicum*, ut Medicum, sed penes cujusvis sit arbitrium; sufficit omninò, tantum scire in *Chymicis*, qvantum vel ad modernas *Galeno-Chymicas* dictas Morborum *Curationes* necessariò reqviritur, vel *ut ex usu qvæ videntur; methodicè adhiberi, qvæ minus, cum judicio omitti, qveant*; ita, ut prædominium semper habeat Legitima Medendi *Methodus*; *præstat enim Methodo qvidvis, qvàm solâ Experientia facere*; & hìc succurrit mihi, qvod in Albo Candidati cujusdam Medicinæ legi dicterium, scilicet;

Raymund. Minder. Thr. Med. c.8.

Minder. l.c.

Rolfinck. l.1. Chym. in Arte form. redact. cap.1.

Gal. 3. M.M.

Metho

Methodus, sine Chymia, facit Medicum;
Chymia, sine Methodo, Carnificem.

THES. XLII.

Jam si ad Lydium eorum, qvæ dicta sunt, revocari lapidem, exactèqve examinari deberent Modernorum, *Medicinam* passim facientium, *Singularia*, non defuisse hactenus, nec adhuc deesse *Viros* doctos, & Excellentes, qvi, magno rerum usu, & longâ experientiâ ducti, certa invenerunt *Singularia*, certô qvidem constabit certius; Ast eheu! qvot econtrà dubia, qvot difficultates, absurda, mendacia, fraudes, inconvenientiæ, Calumniæ, Lites, Rixæ, & nescio, qvot malorum myriades, sub specioso *Singularium* dictorum prætextu, nostram hinc perniciosè infecerint *Artem*, est sanè, qvod non sine justo dolore, omnes Boni, Conscientiosi, & Rationales doleant *Medici*; Sicut enim legitimus, ac conveniens Verorum *Singularium Usus* omnem laudis, honoris, & gloriæ meretur titulum, sic eorundem *Abusus*, & lusus, tantâ hactenus sacram *Artem* nostram affecit injuriâ, ut, qvâ ratione in pristinum, & integrum, restitui *Ars* valeat, summè videatur difficilè.

THES. XLIII.

Ne verò, dum scapham scapham dicere fas est, festucam aliorum vidisse, trabem verò Eorum, qvi meæ professionis sunt, vix observâsse, nedum persensisse videar, fateri omninò cogor, cœco planè *Singularium* amore captos, raptosqꝫ esse hactenus, non minus etiam *Medicos*, & qvod magis est, *Viros* alios Excellentes, eoqve devenisse, ut in Morborum curatione, *Singularibus* suis ita dictis, nisi omnem, præcipuam tamen laudem impertirent, & fiduciam; qvô verò id factum non raró fuerit, & jamdum fiat, eventu, dies testatur, & Experientia.

THES. XLIV.

Hâc etenim ratione, & dum spes omnis, & confidentia solis tribuitur *Singularibus*, *Rationalis* utplurimùm negligitur *Methodus*; qvâ neglectâ, & seposita, non curatur amplius, qvalisnam certò, qvi curatur, p.n. affectus sit? An per essentiam, an per consensum affligat? An unus, vel plures, & complicati sint? An à causa calida, an frigida, proveniat? An marem corripiat, vel Fœminam? An senem,

vel puerum? An Plethoricum, vel Cacochymum? An Biliosum, vel Pituitosum, vel Melancholicum? Et si qvæ aliæ notabiles, ac necessariæ occurrant circumstantiæ; Ut mirum proinde non sit, qvòd Morbi aliàs Breves, & facilè curabiles, nec ipsi tollantur, nec removeantur eorum causæ, sed radices agant, & vel degenerent in alios, priori pejores, vel fiant Chronici, ac diuturni; ipsiqve tandem ægrotantes, contra Canonem, & præter necessitatem, moriantur, ac pereant; nisi vel *Audacem fortuna juvet*, vel, post *Deum, Natura, morborum Medicatrix*, errorem ipsa corrigat. Hinc contingere experimur, qvòd, si in Morbis gravioribus, ac periculosis, instantis vitæ periculum, vel mortis tandem causa, à *Cognatis* & *Adstantibus* qværatur, Internarum partium, Epatis imprimis, Mesenterii &c. Inflammationem, Gangrænam, & nescio, qvam Viscerum corruptionem, speciosè effingere, ac mentiri, & inevitabilem adeò mortis qvasi necessitatem, credulis præcipuè mulierculis, Patheticè satis persvadere sciant, ac satagant; Cùm tamen nullius planè, vel inflammationis, vel Gangrænæ, vel Corruptionis, per totum morbi decursum, unqvam apparuerit vel signum, vel vestigium; Multò minus ex Receptis in Pharmacopolia missis, qvicqvam doceri, & remonstrari possit, qvod ad profliganda ista mala, præscriptum, & ordinatum sit. Et hi ipsi sunt, *qvi Morbos, & pericula fingere, non dubitant; Unde Credulum Vulgus, plerumq; autem Divites, inani metu percellere nonnunqvam aggressi sunt, Apoplexias, Epilepsias, Hydropes, Gangrænas, Viscerum Corruptiones, aliosq; Gravissimos, Morbos, hominibus imminere, mendaci planè lingvâ præsagientes, à qvibus, pro præservationis Consilio, magna præmia expectant; Cùm enim ab imminentibus Periculis sibi metuerent ægrotantes, Auxilium ab his petendum, aut magno pretio coëmendum, rati sunt, qvos pro Prophetis, ac futurorum Periculorum nunciis suspexerant; Unde, si qvando vel leve sabulum in Vrina conspectum fuit, mox lapidem, novaculis exscindendum, subesse comminati sunt &c.*

Hipp. libr. 6. Epidem.

Raym. Mindus, Thren. Med. cap. 9.

THES. XLV.

Sic *Consultationes* & *Concurrentiæ*, in Casu difficili, & morbis gravioribus, & summè periculosis, cum *Medicis Aliis*, vel non, vel rarò admodùm, & non, nisi coactè habentur, & admittuntur; Qvia unusqvisqve sua adhibere gestit *Singularia*, jam verò, cùm alter alterius

rius *Singularium* Naturam, & vires nesciat, (nescit autem omninò, qvia *Singularia* sunt) vel alter sua recommendare *Singularia;* alter verò Medicamenta convenientia ex *Officinis Pharmaceuticis* ordinare, nititur, animorum subinde dissensus prognascitur, & æmulatio; Qvâ verò ratione, qvâ conscientiâ, & qvô tandem successu, & eventu, talis habeatur *Concurrentia*, penes *Rationales* qvosvis candidum esto *judicium*.

THES. XLVI.

Et sanè, ut fatear, qvod verum est, non video, qvomodo *Rationalis Medicus*, ad *Concurrentiam* cum alio vocatus, prioris *Singularia* approbare, inq; usum eorundem consentire possit, nisi *Empiricum* agere, ac eventum Curationis *fortunæ*, vel *temeritati* committere velit; Si enim media ad Curationem necessaria ignoret, qvomodo de ejusdem successu, & eventu certus esse poterit?

THES. XLVII.

Nec levis subindè prognascitur *Arrogantia;* dum enim vident, & experiuntur, hoc vel illud *Singulare* bono interdum adhiberi successu, eò tandem deveniunt, ut morbos omnes, solis, & paucis aliqvot *Singularibus* curari posse existiment; adeoq; salutem omnem ipsis solis attribuant, cùm tamen, si qværantur, ipsi rationem reddere nesciant, an ex *Artis* præscripto, an verò *fortunâ*, vel casu, vel ex *Accidenti* processerit *Curatio*.

THES. XLVIII.

Arrogantia porrò hæcce parit *Contemtum*, pessimæ matris filium; qvi alios pariter invadit, & exercet *Medicos*, ac ipsos *Pharmacopœos* excruciat; *Illos*, dum misello vulgo, ac credulo nimis popello, speciosè satis persvadere satagunt, qvàm citò, qvàm tutò, qvamqve jucundè suis *Singularibus* remederi morbis possint, qvos *Medici* alii, *Singularibus* non instructi, vel vix, vel non, nisi longo tempore, potionibus longis, multoqve medicamentorum, ad nauseam usqve exhibitorum, usu, curare valeant. *Hos* verò, dùm eorundem, vel ignorantiam in rebus Pharmaceuticis, vel in præparandis Medicamentis negligentiam, vel in taxando avaritiam, vel in vendendo, ac substituendo fraudes, & malitiam, & nescio, qvot defectus allegare, & accusare laborant,

Thes. XLIX.

Ne verò, si plura dicerem, *veritas odium pariat*, digito compesco labellum; hoc tantùm superaddens, quod & summa Rei esse, & impium pariter, ac invidum mihi semper visum fuit, scilicet, quod paucissimi hactenus de suis *veris*, & *Approbatis Singularibus* dictis posteritati qvicqvam revelaverint, vel reliqverint; cùm tamen secum reputâsse debuissent, se *non sibi*, sed *Reipublicæ* natos esse; atque adeò, si quid utilis, si qvid boni, commodiqve ad publicam *Proximi salutem* à se proficisci, ac redundare posfit, id, ex qvodam qvasi *Naturæ debito*, exsolvi debuisse; & qvamvis sciam magnum dici postulatum, petere communicationem, descriptionem, Processum &c. hujus, vel illius *Singularis* dicti, utpote, qvæ longo labore, sumtuqve interdum non parvo comparata, & propterea non cuilibet statim propalanda, sed in secreto reservanda esse, dicuntur, ut & aliis subinde, in Arcana Naturæ penetralia scrutandi, surrogetur occasio; Larvam tamen esse hanc excusationem, ac latitare utplurimum aliud qvicqvam, extrà omnem videtur controversiam; *Christianam* enim *Charitatem*, utpote qvæ nos omnes, ut qvilibet, talento suo, salutem Proximi promoveat, devincire invicem satagit planè taceo; Nec meum prorsus facio, qvod *Renatus Moreau* hâc de re scripsisse legitur, dum ait; *Rutam contritam naribus, & ori Epilepticorum Impositam liberare ægros ac etiam perfectè sanare*, observat *Michaël Sanavorola*; subditqve, *hoc præsidium pro secreto, & Singulari, tenendum, qvod tamen omnibus propalandum sit, ac revelandum; qvoniam talia subticere, videtur peccatum in Spiritum Sanctum. Ex qvibus verbis* (sunt verba Moreau) *discent Chymistæ, Argyrtæ, Circulatores, Circumforanei, Arcanorum Transscriptores, & qvicunq;, se Remedia, Arcana,* Secreta, *& Singularia habere, profitebuntur, pessimè agere; non solùm, qvia, ut plurimùm falsa pro veris, inepta pro sinceris, vana pro certis præsidiis, venditant;* Sed *etiam qvia, qvæcunq; tandem illa sint, subticent, & ægris, &* Medicis *Dogmaticis, qvi pro suspectis semper remedia illa ἄλογα, aut ab ἀλόγοις hominibus suppeditata, habent.*

In animadvers. ad C. 37. Schol. Salernitan. p. 435.

Sed hoc tantùm cujuslibet Speculationi, Rationi, & Candori perpendendum remitto, nimirum, cùm constet Omnes omninò homi-

mi-

mines, & præsertim, qvi literis adducti sunt, qvicqvid boni agant, qvicqvid intendant, & qvicqvid ingeniorum acumine inveniant, vel invenire studeant, id omne, *Famæ*, ac nunqvam interituræ Nominis sui gloriæ gratiâ; vel sacrâ *Auri* ac *divitiarum* fame, agere; Qvæ tandem causa sit, Cur Tot, etiam Clarissimi Viri, è viventium numero, ad plures abeant, qvi tamen, de suis *Singularibus* dictis, *ne tantillum* qvidem *Posteritati* relinqvant? Tantùm autem abest, ut ex sordida qvadam Avaritia, *qvæ Empiricæ Sectæ cognatæ qvædam, ac Nutrix est à Bonis* Medicis id fieri, concedam, ut potius vitium hoc alienum planè ab iisdem esse, atqve adeò de *Impostoribus* tantùm dici existimem, qvod dicitur: *Reperti sunt Complures, qvi Experientiolas aliqvas, nullis forsan Rationibus innixas, nacti, easdem studiosè custodire, celare, velare, ac abscondere studuerunt; non, qvò Arti honorem, sed qvò sibi lucellum aliqvod majus compararent, ut, qvod sine speciali eorum consensu, voluntate, ac deceptoriæ liberalitatis munificentiâ, Remedium obtineri non posse putabant, ægri, præmiis ab ipsis Celatoribus, tanqvam ex Captivitate, redimerent.* *Raymund. Mind. Thr. Med. c. 9.*

Non eqvidem latet, qvod vulgò, & verè qvidem dicitur, *Neminem esse obligatum, Arcana, & Singularia sua in Vulgus propalare;* Item, *Medicamenta Prostitutione vilescere*, &c. Respondetur enim, aliud esse, propalare Singularia *in Vulgus*, hoc est, illiteratis qvibusvis, & à Medicina alienis, Mulierculis puta, Idiotis &c. eadem manifestare, ac concredere; Aliud verò, *Orbi Literato*, *Medicorumq́ familiæ* communicare Eadem; Aliud item esse, qvod *de Jure*; aliud autem, qvod *ex Christianæ Charitatis debito* fieri dicitur; Unde Medicamenta, etiam singularissima, qvæ in Ægrotantium Salutem, & *Artis* Incrementum, aliis communicantur *Medicis*, nec prostitui, nec prostitutione vilescere, dici possunt; nisi qvi dicat, (qvamvis absurdè dicat) *Artem* nostram, & olim, & à primis ipsius incunabulis, egregiè fuisse prostitutam, & jamdum prostitui enormiter; Qvàm ingenuè enim, & qvàm candidè *Primi Artis Parentes*, qvicqvid in imis scientiæ, & Experientiæ Medicæ habuerunt penetralibus, *Posteritati* communicaverint, negare non potest, nisi qvi *Artem* negare ipsam audeat malevolè; Et qvantâ qvæso ipsorum Laude, (ut qvicqvam tantum de nostro hocce dicam Seculo) qvandoq;

Poste-

Caſpar Aſell. Job. Georg. Virſungus. Johan. Eecqvetus. Th. Bartholinus. Jo. Hornej. Olaus Rudbeckius. Harveus. Gvern. Rolfinckius. Conr. Vict. Schneider.

Poſteritatis Commodo, ſua nobis *Inventa*, verè *Singularia*, communicârunt hactenus *Anatomici*, *Venas* puta *Lacteas Meſaraicas*; *Ductum Pancreaticum*; *Glanduloſa Chyli Receptacula*; *Vaſa Lactea Thoracica*; *Vaſa Lymphatica*; *Ductûs Salivales*; *Nobilem* item *Sangvinis Circulationem*; & *Singulares circà eandem habitas, eidemqve accommodatas Obſervationes*; *Curioſam de Oſſis Cribriformis* uſu ſpeculationem, &c. Sic à *Pathologicis*, & Practicis Celeberrimis, qvibus Novi, vel rari qvicqvam obſervare licuit, integras habemus *Morborum Hiſtorias*, *Obſervationes* Medicas, *Caſûs Raros*, *Enarrationes*, *Epiſtolas Medicinales*, *Conſilia*, *Conſultationes*, *Annotationes*, *Curationes inſignes* &c. ità ut Charta deficere videatur, ſi Præclara omnium, qvi hâc in parte de *Artis* Incremento, & Bono publico, optimè mereri allaborârunt, exprimere deberem nomina; Sic *Exoticorum* Periti ſuam Nobis non ſubticuerunt *Herbam Thee*, *Chinam Chinæ*, *Cavee*, *Crapp*, *Terram Catechu* &c. Qvemadmodum nec *Curioſi* Alii Inventa ſua, qvæ qvovis modô ad *Artis*, vel *Incrementum*, vel *Ornamentum* facere, viſa ſunt, occultare rati ſunt; Qvæ inter inſignis Modernorum *Inſtrumentorum Anatomicorum*, *Chymicorum* & *Chirurgicorum* apparatus, de *Inventorum* Candore teſtatur ingenuè; ità ut tantùm abſit, ut *Ars* Noſtra, ſincerâ Eorum, qvorum jam mentio facta eſt, communicatione, & propalatione proſtituta eſſe dici qveat, ut potius inſigne exinde *Incrementum* ſumſiſſe videatur.

Joſ. Qvercetanus. Osw. Crollius; Dan. Senn. Hadrianus à Mynſicht. Jo. Hartm. Angelo Sala. Gv. Rolfinc. Jo. Schröd. Franc. Joël. Jo. Zwelferus. &c. &c.

Soli verò *Singularium Inventores* pleriqve *Sua* unà ſecum ſepeliri malunt, qvàm ut Eorum hæres fiat Poſteritas; Qvamvis enim hocce noſtro Seculo non defuerint *Viri Excellentiſſimi*, qvorum ingenuus in Bonum Publicum Candor tantus fuit, ut ea, in qvibus vel *novi*, vel *Singularis*, & *Arcani* qvicqvam, longâ experientiâ deprehenderunt, non ſibi ſervarent, ſed in publicam Omnium Ægrotantium Salutem, & nunqvam intermorituram Eorum memoriam, Literis conſignarent, ac uſui facerent publico; *Plurimi* tamen & præſertim, qvi ſuis *Singularibus* nimiùm qvantum fidunt, iisdemqve omnes Curationis punctum præ aliis ſoli abſolvere geſtiunt, *Experimenta* ſua planè ſubticent, adeoqve nec *ſibi* de honeſta Nominis exiſtimatione, nec *Arti* de Incremento, nec *Proximo* de emolumento, proſpicere laborant.

THES. L.

Aliud ergò qvicqvam latitet, necesse est; qvod ipsum, vel *Invidiam* qvandam, vel qvendam *pudorem* esse, existimo; si ex *invidiâ* subticentur *Singularia*, fit istud; vel respectu *Ægrotantis proximi*, vel *Curantis Alterius* Medici; si respectu *illius*; impium planè, inhumanum, & *Christiano Medico* Indignum est, subticere, ac sibi servare ea, qvæ, si vera sunt, Sanitati, Vitæ, & Summo adeò proximi Bono, prospicere possent; Idem enim si superiorum Seculorum fecissent *Medici*, nec aliter *Rei Medicorum* consuluissent *Publicæ, per Apollinem Medicum, & Æsculapium jurarem*, nec eos, qvi *Singularis* qvicqvam subticent, tantum scire, & habere, undè, & ex qvo sua *Singularia* dicta conficere valerent. Si verò respectu *hujus* id fiat, ab Eruditis, Dogmaticis, & Rationalibus *Medicis* aliis, nihil, vel parùm curari, auguror; præsertim, cum per *Dei* gratiam, & Clarissimorum, ac de *Republicâ Medicâ* & *Proximi salute* optimè meritorum *Virorum* studia, & diligentiam, tanta nobis in *Pharmacopoliis* publicis, & Privilegiatis pariter, qvàm apud *Classicos* Autores qvosvis suggeratur Remediorum, & Medicamentorum approbatorum copia, ut, qvod, *ex invidiâ paucorum, Publico* denegatur, *Multorum Candor*, utrâqve manu liberaliter satis nobis porrigat, & exhibeat. Et, si, e. g. Idem malum Hypochondriacum convenientibus, appropriatis, omnibusq; Bonis *Medicis*, notis Medicamentis, curatur in *Galliâ*, qvod, per ignota *Singularia* dicta Antihypochondriaca, ab uno, vel alterô dicitur curari in *Germaniâ*; qvid tum posteà? Ita, ut *Varandæus*, Regius in *Academia Monspeliensi* Professor, scitè satis dixisse, legatur: *Illa Remedia esse optima, qvæ minimè sint Secreta, & Singularia, sed notissima, utpote certiori experientiâ confirmata.*

Jur. Hipp.

Primeros. l. 1 de Vulgi Errorib. c. 12.

THES. LI.

Cùm verò de Christiano, Bono, ac Conscientioso *Medico* talem præsumere, & prædicare invidiam, nefas sit; in alteram potius abirem sententiam, scilicet ex modesto qvodam pudore plerumqve subticeri *Singularia*; ita enim hujus nostri præprimis Seculi genius fert & conditio, ut, qvemadmodum in aliis plurimis, sic etiam in *Medicinâ*, Novitati plus, qvàm par est, indulgere, nil novi sit; unde tan-

tus ingeniorum excitatur pruritus, tantaq; Singularitas, ut, qvilib fere *Nova* invenire, *Singularia* tractare, *Singularia* præparare, ii demqve, nisi omnes, plerasq; tamen Morborum Curationes, perfic re gestiat; ità, ut in tantùm *Singularia* dicta succrevisse videant numerum, ut, & *Tituli*, ac Nomina tandem deficere, & integra Pha macopolia iisdem, si colligantur, impleri posse, plus qvàm manif stum sit.

THES. LII.

Pudet autem omninò plerosqve, ut de suis *Singularibus* dic qvicqvam certi proferant, multò minùs Ingredientia, ac præpara di rationem, utendiqve modum, candidè manifestent; Hoc en factô, emerito utplurimùm suffunduntur pudore, propriâq; confe turpitudine, ipsi tandem fateri coguntur, ipsorum *Singularia*, vel p nè esse *Vulgaria*, vel *aliorum Inventa*, ab ipsis verò *mutata* qvoda modô, *correcta*, inqve *aliam* vel *consistentiam*, vel *colorem*, vel *f mam* qvamcunqve, esse *redacta*; sic enim qvotidiana experien testatur, qvod pleraqve, etiam vulgatissima non rarò Officinalia, per se, & prout in *Dispensatoriis publicis* præscribuntur, ac à *Pharm copæis* nostris, & ipsorum *ministris*, qvotidiè dispensantur, vel lev tantùm mutata, & correcta, sub specioso *Singularium* prætextu, & tulo, gassatim qvasi circumferantur, vendantur, & exhibeantur; qv ipsum *Primerosius* innuisse creditur, dum: *Observavi*, inqvit, *mul astutè sua* (hoc est, *Singularia*, & *Secreta* dicta) *occultare, ne, si a Medicis innotescerent, risum moverent; Vulgaria enim Remedia, forsan inepta, pro magis secretis, à multis prædicantur, qvæ nemini velare volunt, prudenti sanè consilio, qvia nihil habent, qvod Sec tum, vel Singulare dici debeat.*

lib. 1. de vulg. Errorib. c. 12.

THES. LIII.

Et, qvod majus est, mirari meo qvidem loco satis neqveo, qv & *Novelli* qvidam *Practici*, qvi nudiustertius *Medicinam* facere, a Ægrotantes visitare inceperunt, hodiè statim de suis Experiment & *Singularibus* gloriari audeant; qvæ tamen res, sicut admiratio juxtà, ac risu digna est; ità altioris sanè indaginis, qvamvis pa momenti, esse, videtur; Judicii enim imbecillitatem an dicam, Arrogantiam, vel ex eò tantùm apparere constat, qvod, dum Ma

rum,, ac Præceptorum suorum æmuli, fictitiis, ac opinativis suis *Singularibus* dictis, tales sæpè imponant *Titulos* ac *Nomina*, qvæ risu, & cachinno digna sunt, rem ipsam, virtutem scilicet sui *Singularis*, & operandi rationem, vix ipsi intelligere videantur; Sic E.g. inter alia (integros enim possem, nisi partim honoris ergò, partim risûs compescendi gratiâ abstinerem, allegare Catalogos) dicta *Singularia*, datur *Pulvis in Acutis*, *Pulvis in Peracutis*; sed, qvæ? qvalis? qvanta? Ergòne *Omnes Morbi Acuti*, & *Peracuti*, unius, ejusdemqꝫ erunt generis? Non est; cùm enim dentur, qvi sunt à *Causâ frigidâ*, ut Apoplexia, Catarrhus suffocativus, Lethargus &c. in Senibus; cùm dentur, qvi sunt *à Causâ calidâ*; & *totius dicti Substantiæ*; ut, Febres ardentes; Malignæ, cum, & sine Petechiis &c. Cum dentur, qvorum natura in *inflammatione* consistit, ut: Phrenitis, Peripneumonia, Pleuritis &c. qvâ, qvæso, Methodô, indiscriminatim exhibebitur, qvâ ratione in morbis, à Causis contrariis productis, &, qvomodo Contrariis Indicationibus, unicus æqvè satisfaciet *Pulvis in Acutis*, & *Peracutis*? Non video.

Thes. LIV.

Et *hâc occasione*, & *ex tanto* rerum *abusu*, evenit tandem, ut, qvibus nulla unqvam facta, nec concessa est, *Medicinam* faciendi potestas, & licentia, indifferenter, impunè, & non sine summâ sacræ *Artis* ignominiâ, multorumqve ægrotantium damno, & interitu, Medicos agant, Medicinamqve faciant; Ita enim *Pharmacopœi* pleriqve, *Barbitonsores*, *Balneatores*, ac *Dentifrangibili*, non pauci; *Pastores Pagani*, *Agyrthæ*, *Circumforaneiqꝫ* qvilibet, *Artem* exercent *Medicam*, *Singularia* effingunt, & jactitant, insignesqve *Artis* nostræ Doctoribus excitant molestias; Idem passim facere audent, qvi per aliqvod temporis intervallulum *Chymicorum* Laboratoriis inhæserunt; hi enim statim, atqꝫ vel ignis tantùm gradûs moderari, vel unum, alterumqve processum expedire didicerunt, in mundum universum abeunt, *Chymicos* se profitentur, ac nil, nisi *Singularia*, *Secreta*, & *Arcana* olent, & sapiunt; cùm tamen omnis plerumqve literaturæ planè expertes sint, & curiosum non tantùm Vulgi genus, sed *Magnos* interdum etiam *Medicos*, *Magnosqꝫ alios Singularium*, & *Arcanorum* amore raptos, egregiè utplurimùm decipere, sumtuososqve

procesſûs fugâ non rarò abſolvere, ſoleant; Nihilominus tamen *fi-ventur Hi à Magnatibus Impoſtores, ac in Aulis, in Hominum pernici-em, nutriuntur; cumulantur honoribus, Præmiis, ampliisq; afficiuntu-Stipendiis.* Et qvâ deniqve *Artis* injuriâ, qvodvis aliud hominu-genus, ut ſunt *Pictores, Piſtores, Laniones, qvadrati* item *Ruſtici, Op-liones, Carnifices, Vetulæ, Sagæ, Præcentrices, Cingari, Harioli, Cry-ſtallanantes*, & neſcio, qvæ hominum farrago, falcem, non temer-minus, qvàm inſolenter, in noſtram meſſem immittat, eſt, qvod (*v-hîc etiam Loci*) inſigniter doleat *Medicorum* familia, atqve ita tà-ſcitè pariter, qvàm Verè cum *Medicina Lugente* exclamare cogatur *Domus mea, domus Medicationis eſt, Vos autem feciſtis eam Spelun-cam Latronum*; Nam & hæc malè feriatorum hominum turba, illu-ad qvod nata, & educata eſt, vitæ genus, petulanter deſerit, ac *Ar-Medicæ* illotas, & peſtiferas manûs malitiosè admovet, *Aqvas deſti-lat, Simplices, Compoſitas, Precioſas; Medicamenta varia præparat-Singularia, Secreta, Arcana jactitat; ægrotantes viſitat;* Medicamen-*ta exhibet; curat; necat; enecat; mortificat;* & hæc qvidem omni-impunè, & re qvaſi optimè geſtâ, & qvaſi nullus amplius ſuperſit M-*giſtratus*, qvi tantam malitiam, fraudes, & ſcelera, ſeverè vindicar-aut velit, aut valeat; *Impudicum enim hoc Hominum Genus Toti Ar-multùm faſtidii, tædii, difficultatis, ærumnæ, deſpectûs, ac odii peperi-cùm de cogendâ magis pecuniâ, qvàm de mortalium ſalute ſolicitum, & emungendis ſolummodò crumenis addictum fuerit, nihil autem reipſ-vel, qvod collaudandum foret, parùm præſtiterit. Ac neq; hoc ad-condolendum forſan exiſteret, niſi, præter ejusmodi rapinas, tot hom-num cædes, ac homicidia Respublicæ clamarent; Prôh dolor! qv-ab Agyrtis his interfecti? Qvot in extremam pauperiem ſimul, a-corporis calamitatem, acti? qvot in floridâ juventute prœmaturæ ne-ſunt traditi?* Medicinam, *in manu inſcii poſitam, eſſe gladium in ma-nu furioſi, qvis neſcit? At, qvid furioſus? mactabit, non defendet-occidet, non proteget; lædet, non ſanabit. Ita igitur hi, omni arro-gantia, ac faſtu, referti,* Præceptiones *omnes Medicas illudentes, Indi-cationes, ad curationis viam inſtituendam neceſſarias, negligentes, con-currentium Symptomatum obſervationes deſpicientes, ætatum, tempe-raturarum, climatum, anni temporum, ac conſtitutionum, imò & cau-ſarum prægreſſarum vix ullam rationem habentes, veſpertilionum mo-*

re i-

Raym. Mind. Thren. Med. cap. 9.

Mind. Thr. Med. cap. 8.

Minderus ibid.

re in Medicinam *involant.* Et *reverà plaga est hæc Hominum, justi Dei Judicio iis hominibus irrogata, qvi sese à Veræ Medicinæ Legibus, Præceptis, Fide, ac Experimentis, subtrahentes, hisce Aucupibus Corpora sua credunt.*

THES. LV.

Et sic tandem verum esse experimur, qvod dicitur: *Dato uno absurdo, seqvuntur Plura;* Et, si *Medici* ipsi in tantos rapiantur *Abusûs*, qvid mirum, si, ex malo Exemplo, idem faciant & alii; Sic enim omnes runt, ac dissolvuntur *Bonæ leges*! Sic nullus amplius observatur *Medicinalis ordo*! Ita qvidem, ut iis etiam nonnunqvam in Locis, unde abusûs istius emendationes exspectandæ erant, exlex qvilibet sit, vel esse tamen velit; nec ulla extet *Medicinalium Taxa*, nec tot annorum spatio habeatur *Pharmacopoliorum Visitatio*, sed rerum *Medicinalium* omnium extrema suboriatur *confusio*!

THES. LVI.

Qvam tamen Morum, & Geniorum Dyscrasiam, easque quæ exinde promanare assolent, inconvenientias, & exorbitantias maximè detestantur, & abhorrent qvibus *Proximi Salus, Posteritatis amor*, & *Bonum publicum* cordi magis est, quàm ut ipsos purum putum, & sordidum istud *Privatum Commodum* occæcare planè valeat, atque adeò unanimi voto mecum vovent, ut in pristinum restituatur Ars; *Tandem!*

Sit Pudor, & tandem Veri Respectus & Æqvi!

Et hæc sunt, qvæ de *Singularibus* dictis dicere constitui. Quæcunque autem de moderno *istorum* pariter, quàm *Nobilissimæ Chymiæ Abusu* incidenter passim dixi, bono (sanctè testor) dixi animo! atque adeò solenniter protestor, me contra sincerum *Veræ Chymiæ* exercitium, nec dixisse quicquam, nec unquam dicendi habuisse animum; Si quis verò est, cujus

Conscia Mens falsi de se putat omnia dici,

Is secum habitet, ac consideret, in quantam, per tot, tantosque *Abusûs, Medicina*, & Moderna præprimis *Praxis*, abierit hactenus Barbariem! atque ita nec Vitio, nec Invidiæ mihi vertat, quòd dixerim, quod *Verum, & palàm est Omnibus.*

COROLLARIA.

I.

Galen. in libro ad Thrasibul.

Ars Medica (utpote qvæ Unicum hal Subjectum, Unicum Finem, Unicamqve M thodum) *Una est*; & *Medicina* vocatur;

II.

Ergò *Medicina Galenica*, & *Spagir* dicta, non differunt Specie; & conseqven

III.

Utriusqve Medicinæ Doctoris Titu valdè dubius est.

IV.

In Morborum Curatione idem ferè Processus, qvi in Forensi datur Judicio; exc pto solo Leuterandi, & Appellandi Bene cio;

V.

Reus est *Æger*, vel *Patiens*; *Actor* *Morbus*; *Testes* sunt *Signa Morborum*; *P tronus* Causæ, vel *Advocatus*, est *Natur* & *Judex* tandem est *Medicus*.

VI. Sic

VI.

Sicut autem in Forensi Judicio facilè ab-
olvi dicitur, qvi *Favorabilem* habet *Judicem;*
ic tutius etiam curatur Patiens, qvi *Favorabi-*
em, hoc est, *Rationalem, & Methodicum*
abet *Medicum.*

VII.

Rationalis verò *Medicus* non *Gravis*, &
everus Judex est; sed qvemadmodum in ali-
; sic etiam in ferendo judicio, & dicendâ, su-
er Morbi eventu, sententiâ, non *temerè*, nec
ræcipitanter, sed *cautè* procedit, & *Rationa-*
iliter;

VIII.

Atqve adeò, cùm *Morborum Acutorum* Hippocrates Sect. 2. Aphor. 19.
on certas omninò, neqve Mortis, neqve Sa-
ntis esse prædictiones, noverit;

IX.

In *Non Acutis*, & *Morbis qvibusvis*
erti qvicqvam circa eventum indifferente præ-
icere, ac divinare, absurdum;

X.

Plerisqve autem *Ægrotantibus*, vel nullo
etiam

etiam apparente lethali ſigno, mortem præci-
cere, ſuſpectum eſſe, fatetur;

XI.

Omne enim imminentis Mortis Progno-
ſticum, absqve lethalis ſigni apparentiâ latum
falſum, & temerarium eſt.

XII.

Qvi Dolorem capitis diuturnum, & per
menſes aliqvot durantem, â Cerebri Exulcerati-
one proveniſſe, ſtatuit, absqve fundamento ſta-
tuit.

